

8040

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 78

La sessió s'obre a les deu del matí i deu minuts. Precedeix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Santaló i Burrull.

Al banc del Govern seuen els consellers de Governació, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Treball, la consellera de Justícia i els consellers de Benestar Social i de Medi Ambient.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1998. Tram. 360-00004/05. Síndic de Greuges. Presentació de l'Informe. (Informe: BOPC, 380, 31117).

El president

Comença la sessió.

Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1998

L'únic punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió és: presentació de l'Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1998. D'acord amb l'article 144 del Reglament, es comença amb la presentació de l'Informe per part de l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas, síndic de Greuges. Té la paraula l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas, síndic de Greuges.

El síndic de Greuges (Sr. Anton Cañellas i Balcells)

Molt honorable senyor president, il·lustres senyors membres de la Mesa, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, la darrera setmana vaig comparèixer, dimecres i dijous, davant la Comissió parlamentària del Síndic de Greuges per tal de presentar l'Informe anual de 1998. Com els dos anys anteriors, la sessió es va desenvolupar en dues reunions. La novetat fou que, en mèrit de l'autorització que va donar la Mesa d'aquest Parlament, en la primera reunió, després de la meua presentació inicial, van intervenir els grups parlamentaris, tot formulant preguntes i demanant aclariments, i la sessió es va suspendre fins a l'endemà, en què vaig tractar de contestar aquestes preguntes.

Personalment, faig una valoració ben positiva del canvi en el desenvolupament de la sessió: penso que va permetre una major sistemàtica en la seva resposta a les demandes formulades pels grups parlamentaris, demandes en un nombre proper a la cinquantena, que, junt amb les repreguntes que es van formular durant la segona reunió, van fer possible un major diàleg entre Comissió i Síndic.

Des del 1996, tant en l'Informe com en la seva presentació oral davant la Comissió i el plenari, començo recordant que els nostres objectius institucionals preferents són: intentar donar la resposta més àgil i eficaç possible a les demandes que ens formulen els ciutadans; fer-nos més presents en la nostra societat, i desenvolupar una tasca de prevenció, és a dir, evitar les causes que generen les queixes concretes.

Tot referint-me primer al darrer d'aquests objectius —la tasca preventiva—, ja els he dit altres anys que, en bona part, depèn de la utilitat que l'Informe tingui per a l'exercici de la seva funció parlamentària, la tasca d'impuls i de control de l'acció de govern i de l'exercici de la potestat legislativa. Això és el que justifica que destinem una part important dels recursos que tenim confiats a l'elaboració de l'Informe anual.

L'Informe manté una estructura bastant consolidada des de fa anys. Les variacions han estat de contingut, de detall, però no d'estructura. Tot prenent nota de la petició que algun grup parlamentari ha formulat, intentarem potenciar l'horitzontalitat de l'Informe per tal de facilitar la localització d'aquells aspectes que tenen relació amb diversos àmbits. Tot seguit, em permeto recordar-los algunes dades estadístiques de la nostra activitat el 1998.

El nombre d'expedients iniciats l'any 1998 ha estat de 3.921. Això representa un increment de poc menys del 2% amb relació a l'any 1997. Aquest increment es reparteix de forma desigual: disminueixen les queixes rebudes per escrit, augmenten les orientacions o gestions immediates en el Servei d'Informació al Ciutadà i augmenten, també, les actuacions d'ofici.

Les actuacions fetes a iniciativa de la institució, actuacions per pròpia iniciativa o d'ofici, han estat, aquest any, 59. Com sempre, les hem dedicat, preferentment, als àmbits on hi ha persones més vulnerables davant el possible greuge als seus drets. Com observaran, hi ha hagut una especial dedicació a l'àmbit dels infants i de l'ensenyament no universitari, tan lligat amb els nens i les nenes. Els assumptes en tràmit el 31 de desembre han disminuït lleugerament amb relació a la mateixa data de l'any anterior. Prosseguim, doncs, en l'intent d'augmentar l'agilitat en la resposta al ciutadà.

De tota manera, no és suficient una resposta ràpida o àgil. Cal que les administracions acceptin les nostres consideracions. Si no ho fessin mai, caldria plantejar-se el sentit de la mateixa existència de la institució o, si més no, de la gestió que se n'efectua.

El percentatge d'acceptació de les nostres consideracions se situava, el 31 de desembre, al 76%. El 20 d'abril d'enguany, quan ja quedaven pendents de resposta només 69 consideracions, el percentatge d'acceptació se situava al 79%. Aquest grau d'acceptació, proper al 80%, es reparteix de forma bastant similar en les diferents àrees de la nostra intervenció. No obstant això, alguns pocs apartats s'aparten clarament de la mitjana, de manera que el grau d'acceptació baixa de manera considerable. Entre aquests destaca el de la responsabilitat extracontractual de l'Administració, que afecta la totalitat de les administracions públiques. En general, però, podem dir que el grau d'acceptació és considerable.

En un intent de tenir més presència social, d'apropar-me més als ciutadans, vam començar, a finals de l'any 96, el trasllat del despatx del Síndic, per un dia, fora de

Barcelona. Aquests desplaçaments es van iniciar a Girona i van continuar durant l'any 97 per Lleida i Tarragona. Vull recordar l'impuls que, per fer-ho, vam rebre de la Comissió del Síndic i, molt en especial, de la il·lustre senyora Carme Vidal, aleshores presidenta de la Comissió.

Els desplaçaments amb aquest objecte han estat cinc durant l'any 1998: hem anat a les ciutats de Manresa, de Viella, Puigcerdà, Gadesa i Figueres. Durant el que va d'any 1999, m'he traslladat a Balaguer i a Falset. Intentaré, enguany, augmentar la freqüència d'aquests desplaçaments.

Senyores diputades, senyors diputats, hauran observat que ha estat considerable la nostra relació amb altres institucions de garantia de drets, amb altres institucions dels *ombudsmen*. Em complau dir que a Catalunya tenim relació amb els síndics de Greuges de les universitats i amb els síndics de Greuges locals –relació fluida i cada cop més sovintejada. Es tracta d'avançar en el camí de la complementarietat entre totes les institucions, amb vista a servir millor el ciutadà.

Les nostres relacions no es limiten, però, a Catalunya. Així, en el cercle internacional, col·laborem en el si dels instituts internacional i europeu dels *ombudsmen* i també en la Federació Iberoamericana.

En dues ocasions, aquest any, he demanat al molt honorable president del Parlament que, si li era possible, rebés una delegació de les institucions dels *ombudsmen* de Bòsnia-Hercegovina. Alhora que reitero l'agraïment al senyor president per les facilitats que va donar per aquells contactes, he volgut fer-ne memòria perquè es tracta d'un projecte en el qual tenim molt d'interès. Alguns de vostès en tenen ja un coneixement directe, arran de la visita que, el dia 20 d'abril, van efectuar en aquest Parlament els membres d'aquelles institucions que estaven participant en el segon seminari d'enguany. La delegació estava composta per tres membres d'origen serbi, un de croat i un de musulmà. Dijous comentava amb els membres de la Comissió del Síndic que aquestes activitats són una mena de la nostra aportació del 0,7%. Aquest conveni de col·laboració té una finalitat clara: la de contribuir, ni que sigui mínimament, a la democratització i defensa dels drets humans de Bòsnia-Hercegovina.

Abans em referia a les passes que fem per mirar d'augmentar la presència social de la institució. Doncs bé, entre aquestes actuacions, la publicació del resum de l'Informe n'és una que ja venim fent des de fa uns quants anys. El 1998, s'ha editat per tercer any consecutiu –aquest cop, amb relació a l'Informe de 1997. Enguany, el 1999, el farem arribar a les organitzacions socials que la tirada ens permeti, acompanyat d'un fullet divulgatiu de la institució.

Una novetat del 1998 ha estat elaborar un vídeo divulgatiu de la institució –alguns de vostès ja el coneixen. En la mesura de les nostres possibilitats i de l'eventual èxit de les gestions que, a suggeriment de diversos grups parlamentaris, farem amb diferents administracions, intentarem que sigui una eina més en la tasca d'apropament de la institució a la ciutadania, molt principalment als nens i a les nenes en edat escolar.

Senyores diputades, senyors diputats, em resulta difícil fer-los un resum del contingut de l'Informe. Aquest és molt voluminós –ja ho saben. És per això que, des de fa uns anys, hem intentat que la presentació i els punts a destacar, que ocupen nou pàgines del *Butlletí del Parlament*, esdevinguessin aquesta aproximació ràpida al funcionament de les nostres administracions i al grau de respecte, per elles, dels drets dels ciutadans. Per tant, a hores d'ara, només donaré unes pinzellades sobre el contingut de l'Informe. El que diré no és el més important de l'Informe o el que a mi em sembla més important; senzillament, n'és una aproximació al conjunt, a la seva globalitat.

Alguna vegada he dit que l'Informe pretén ser una radiografia del funcionament de les administracions públiques del país. Una radiografia, en particular, d'allò que no funciona prou bé o d'allò que hauria de funcionar millor. No defugim, però, el comentari dels aspectes que, d'un any a l'altre, milloren, i el cert és que em complau poder-los assenyalar, també.

L'Informe s'estructura sobre tres eixos. Primer, un comentari des de la perspectiva del compliment de l'ordenament jurídic i de l'assoliment eficaç d'uns objectius per part de les administracions, considerant els mitjans que hi han esmerçat. Per tant, contemplem els paràmetres de legalitat, d'eficàcia i d'eficiència.

En segon terme, cerquem ocupar-nos especialment dels més febles, de les persones i dels grups més vulnerables. No ha d'estranyar que la sanitat, els serveis socials, la justícia rebin una atenció preferent del Síndic. Com que determinats departaments de les administracions també se n'ocupen especialment, és lògic que ens referim sovint a aquests departaments.

Finalment, posem l'accent en tot allò que contribueix a assolir la cohesió social o la dificulta. Això és fruit del convenciment que aquest valor, la cohesió social, és un dels valors més preuats de tota societat.

En diverses ocasions, ens referim al possible exercici de la potestat legislativa per part d'aquest Parlament, així en els àmbits urbanístic i mediambiental.

Quant a l'urbanisme, comentem que el Decret legislatiu 1/1990 ha estat una eina útil durant aquests anys, però recordo que, en tant que es va elaborar just abans de la reforma de la Llei estatal de l'any 1990 –una llei que, després d'una important sentència del Tribunal Constitucional, es va reformar l'any passat–, respon a un model superat de la realitat urbanística. És per això que, amb l'entrada en vigor de la nova Llei del sòl i l'adaptació que cal fer de la normativa vigent a Catalunya, advoquem per aprofitar l'oportunitat per actualitzar i regular els instituts urbanístics, com poden ser, a tall d'exemple, les entitats urbanístiques de conservació.

En l'apartat de medi ambient, sostenim que ens hauríem de dotar d'una norma amb rang de llei que reguli, de manera específica i substantiva, la contaminació acústica, salvaguardi el principi de legalitat i tipicitat previst a l'article 25 de la Constitució i que pugui ser desenvolupada pels municipis a partir de les ordenances municipals.

8042

Alguns diputats assenyalaven a la Comissió que no és suficient tenir ordenances, sinó que el complicat és fer-les complir. Això és molt cert. Però en l'Informe raonem que, a alguns aspectes que han de ser tractats per aquestes ordenances –així, la previsió d'infraccions i sancions–, els manca una prèvia i suficient cobertura legal.

El comentari sobre diversos procediments, com ara el sancionador, ens va moure a insistir en la necessitat d'aconseguir-ne una tramitació acurada, amb especial atenció a les notificacions i a limitar la notificació edictal en els casos estrictament previstos per les lleis. No es tracta de complir el procediment per complir-lo, sinó per tal que l'actuació administrativa sigui eficaç. En aquest sentit, ens referim particularment a l'àmbit de la seguretat vial.

En l'àmbit tributari, hem constatat un any més la necessitat d'una adequada coordinació entre les diferents administracions que intervenen en el procediment de gestió, recaptació i inspecció, sobretot tenint en compte que cada cop més es tendeix a establir convenis de col·laboració o de delegació tributària.

Jo no em pronunciaré sobre si és millor traspassar a la Generalitat l'Agència estatal Tributària o fer-la participar en els seus òrgans, però penso que la mateixa dinàmica dels esdeveniments obliga a augmentar la coordinació entre les administracions. Ens trobem que diferents instàncies territorials tenen competència normativa i de gestió sobre els mateixos tributs o tributs relacionats. Això exigeix trobar fórmules de participació en la presa de decisions que afecten totes les administracions implicades. També cal potenciar mecanismes ràpids i segurs de trasllat d'informació entre les diverses administracions.

En el capítol de sanitat, recordem un fet que és prou conegut per tots vostès, és a dir, l'existència de llistes d'espera considerables per a intervencions quirúrgiques de determinades malalties que afecten molt especialment la gent d'edat avançada.

Reconeixem també en l'Informe que hi ha explicacions raonables que justifiquen aquestes demores; bàsicament, el fet que, amb uns recursos limitats per definició, la prestació universal d'un servei, d'acord amb el principi d'igualtat, comporta llistes d'espera. Però, reconegut això, no podem negligir que el dret del malalt –de determinats malalts– a ser atès amb agilitat no és tan efectiu com caldria.

Sabem que pot ajudar a disminuir el problema de les llistes d'espera la integració dels sistemes d'informació de demanda de serveis i desenvolupar, com hem assenyalat en altres informes, alternatives més eficients a l'hospitalització. Totes dues línies de treball se segueixen pel Servei Català de la Salut; periòdicament, caldrà verificar la seva efectivitat. Això és responsabilitat del Govern, en primera instància, i de vostès, senyores diputades i senyors diputats, en segona. Les dades que recollim pretenen ser una col·laboració a la seva tasca en aquest aspecte.

Si insistim en aquesta qüestió de les llistes d'espera és perquè al darrere dels recursos disponibles hi ha una

prèvia assignació d'aquests recursos, una fixació de prioritats, i en això és aquest Parlament el que té molt a dir. Per tant, nosaltres, com a comissionats seus, hem de fer constar les necessitats que detectem.

En els àmbits de pensions, de treball, de serveis socials, que, juntament amb sanitat i ensenyament, apleguen l'anomenada «despesa social», els recursos tornen a ser protagonistes. La referència a unes pensions mínimes de jubilació i de viduitat que s'atansin al valor del salari mínim interprofessional es fa amb plena consciència d'aquesta circumstància. El fet que els serveis socials hagin detectat persones que són pensionistes i viuen en pobresa és la prova de la insuficiència, encara, de la quantia de les pensions.

Pel que fa a persones amb discapacitats, constatem que, malgrat els mandats constitucionals dels poders públics de dur a terme una política d'integració dels discapacitats, segueix incomplint-se la Llei d'integració social del minusvàlid en l'àmbit de l'ocupació.

El Pla de mesures urgents per a la promoció de l'ocupació de les persones amb discapacitat, aprovat pel Consell de Ministres d'octubre de 1997, preveu que les empreses poden quedar exemptes de la reserva d'un percentatge de la plantilla, sempre que s'acullin a mesures alternatives, les quals han de desplegar els òrgans competents de l'Administració. Cal esperar, doncs, que les administracions arbitrin aquests mecanismes de substitució i compensació que actuïn com a eina d'integració.

Aquest cas que els he exposat de la integració laboral dels discapacitats planteja els límits de la legislació a l'hora de transformar la realitat. Se'ns podria dir que han passat gaire bé dinou anys de la Lismi i que encara no s'ha aplicat plenament. En conseqüència, l'argumentació podria continuar dient que no cal aprovar lleis de protecció, perquè després tampoc es compleixen del tot.

Aquest argument porta implícita la resposta: precisament perquè un parlament va legislar d'una forma determinada, avui podem reclamar-ne el compliment. La mateixa mancança del compliment d'una llei és la millor propaganda del sentit i de la justificació d'una cambra legislativa. És per això que en l'Informe de 1998 ens remetem al que ja vam dir el 1996 i el 1997 en relació amb la necessària configuració del dret als serveis socials com a dret subjectiu, amb l'abast que aquest Parlament consideri que ha de tenir.

És per això que insistim en la necessitat que es defineixin i reconeguin les empreses d'inserció, com també la relació laboral especial que ha d'unir els treballadors amb aquestes. Aquesta delimitació pertoca al Parlament estatal, però no per això és menys necessària.

En l'àmbit dels serveis socials, ens hem referit a l'atenció a la gent gran, l'any internacional de la qual han declarat les Nacions Unides per a enguany. Aquesta circumstància hauria de ser un estímul per tal d'incrementar les accions per millorar el seu benestar.

L'Informe també aborda especialment la necessitat de potenciar l'atenció domiciliària. Fem alguns comentaris al respecte, sense negar les solucions institucionals, ja

Punt 1

que hi ha necessitats en què cal una atenció personalitzada, sociosanitària, en institucions especialitzades.

Senyores diputades, senyors diputats, altrament, el 1998 ha estat el primer any natural sencer de l'actuació de l'adjunt per a la defensa dels drets de l'infant. Amb el seu treball hem reforçat l'atenció preferent que sempre ha mostrat la institució pels infants. En aquest àmbit, la situació dels que s'anomenen amb l'eufemisme «infants i adolescents magribins no acompanyats» és una actuació d'ofici encara en curs, però que volem també destacar, pel ressò que socialment ha produït.

Semblava que nosaltres no havíem de tenir infants del carrer. És un fet que, com lleialment reconeix l'acord interinstitucional que enumera els propòsits formulats per fer-hi front, posa a prova el nostre model d'atenció a la infància. La impressió és que no es tracta d'un problema passatger, sinó que anirà en augment, no sols al nostre país, sinó a tot Europa, i per al qual ens hem de preparar.

Amb posterioritat a la redacció de l'Informe, el Departament de Justícia ens va trametre el pla previst d'actuació, així com els acords interinstitucionals presos. Amb independència que encara els estem estudiant, podem avançar, però, que, a part de la bondat dels acords en si mateixos, és important que es portin a terme amb els recursos necessaris i amb la temporalitat que els nois i noies requereixin.

Considerem que els instruments més idonis per poder atendre aquests nois magribins no acompanyats han de ser el treball portat a terme per educadors de carrer. Aquest treball en medi obert hauria de possibilitar després la derivació a recursos específics diversificats.

Val a dir que en l'àmbit dels infants hem desenvolupat actuacions que no afecten només la infància amb risc social. Així, per exemple, hem preparat un treball, que es presentarà com a informe especial, sobre els parcs públics infantils. L'enfocament del treball és el de donar elements per a la planificació i control dels parcs infantils, més que no pas un inventari exhaustiu de l'estat dels parcs infantils a casa nostra.

Igualment, presentarem com a informe especial un de relatiu als centres d'acolliment per a infants i adolescents amb alt risc social o que han estat víctimes de maltractaments o abandó. Aquests centres, que ja havíem visitat en anys anteriors, els hem tornat a visitar un cop més durant l'any 1998.

Entre les visites efectuades durant l'any que sí que són objecte de comentari detallat en l'Informe, es poden destacar les vuit escoles d'àmbit hospitalari, les quals valorem molt positivament, si bé fem algunes consideracions que pensem que poden ajudar a millorar el servei que presten.

Hauran trobat en l'Informe també una justificació sobre la necessitat d'una millor regulació dels estudis de tercer cicle universitari.

En l'apartat de normalització lingüística, en canvi, no es plantegen canvis normatius, sinó la necessitat que les administracions públiques respectin el dret d'opció lingüística que la legislació vigent reconeix als ciutadans.

En el capítol de justícia hauran observat la substancial coincidència de les nostres valoracions pel que fa a les causes de la demora endèmica de la prestació d'aquest servei públic amb les dels òrgans de govern de la magistratura i, en particular, amb les del president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Els serveis penitenciaris, un servei públic, sovint, ingrat de prestar, és objecte de valoració, un any més, arran de les queixes i de les actuacions d'ofici que hem desenvolupat. Pel que fa als millors actius del que podem anomenar «sistema penitenciari català», la sanitat i el tractament, així com els seus dèficits, diverses qüestions infraestructurals i la consolidació d'una suficient ocupació en el treball penitenciari, em remeto al que tenen escrit en l'Informe.

Senyores diputades, senyors diputats, observaran que no he parlat fins ara de la immigració. Com poden imaginar, no ha estat pas un oblit involuntari. Si en parlo gairebé en acabar aquesta presentació és per destacar la importància que vull donar a una crida que fem a la reflexió; reflexió en què han de participar els poders públics i la societat en el seu conjunt.

Alguna vegada se m'ha queixat algun ciutadà perquè diu que m'ocupo molt, massa, en la seva opinió, dels immigrants. Crec que una lectura atenta, però fins i tot superficial, de l'Informe permet sostenir que els ciutadans nacionals no són oblidats per part del Síndic de Greuges. Però, a més, a aquest interlocutor se li podria dir que, quan m'ocupo dels immigrants, ho faig dels nacionals i del conjunt de la societat alhora.

La immigració és un dels reptes importants que com a societat tenim plantejats. Per què? Doncs, perquè ens fa evidents diferències racials, culturals i religioses que ens obliguen a recuperar valors com el de la tolerància davant de la diferència. Però no només per això, sinó que la immigració ens interroga sobre altres qüestions essencials. Així, ens interpel·la sobre els límits admissibles de la desigualtat de drets entre les persones que conviuen en un espai polític. Com deia davant de la Comissió parlamentària la setmana passada, en la nostra opinió, sense una substancial equiparació de drets entre nacionals i estrangers, no hi ha integració social possible. És per això que en l'Informe fem una crida a reflexionar amb coratge sobre com aconseguir aquesta equiparació en un món en canvi.

L'Informe conclou amb un tema més lleuger, menys transcendent, centrat en les motos aquàtiques i en la necessitat de garantir la seguretat dels qui les utilitzen i dels qui concorren amb ells en l'ús d'un espai públic com és la costa. No repetiré ara el seguit de recomanacions que sobre normativa o organització administrativa hem fet, perquè ja les tenen en l'Informe, però sí que voldria dir-los que aquesta activitat, a la qual ens hem aproximat amb l'intent de millorar la seguretat en les nostres platges, és un exemple dels canvis accelerats que viu el nostre món; noves activitats a l'abast de la ciutadania, que representen oportunitats de realització personal, però que porten incorporada una certa dosi de risc.

Les administracions han d'estar molt atentes als canvis socials, per tal de no quedar fora de joc. La nostra tas-

8044

ca a l'oficina del Síndic de Greuges és, entre altres coses, coadjuvar, contribuir a subministrar informació a aquest Parlament, per tal que això no passi. Permetin-me, doncs, acabar la meua intervenció fent vots per tal que l'Informe que els he presentat sigui útil a aquest efecte.

Senyores diputades, senyors diputats, molt honorable senyor president, res més, i moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, excel·lentíssim senyor síndic de Greuges. A partir d'aquest moment iniciem la presa de posició dels representants dels grups. En primer lloc, pel Grup Mixt, té la paraula el diputat senyor Xavier Bosch, per un temps màxim de quinze minuts. *(Pausa.)*

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, un any més, fem un ple en aquesta cambra per analitzar i valorar i comentar l'Informe que ens ha presentat el síndic de Greuges, el senyor Anton Cañellas, juntament amb els seus dos adjunts i tota la resta de l'equip que formen part de la institució.

Com cada any, aquest Informe recull les queixes rebudes per part dels ciutadans, a part de totes les actuacions d'ofici que ha fet el mateix Síndic. Cal dir que enguany el nombre de queixes, com ja acaba de dir l'honorable senyor Cañellas, s'ha mantingut bastant constant respecte a l'any anterior; però, en qualsevol cas, l'important és que s'ha mantingut i s'ha consolidat, doncs, una via d'accés dels ciutadans al Síndic de Greuges. Sobretot, però, també cal subratllar –i això m'interessa especialment– totes aquelles recomanacions que el síndic i el seu equip en el seu Informe fan a les administracions públiques. Cal dir també que és el primer informe que inclou el treball de tot un any sencer de l'adjunt al síndic per als drets dels infants, el senyor Jordi Cots. Per tant, és un informe important i ja significatiu de la tasca feta per aquest adjunt al síndic.

Cal dir que, a la vista de l'Informe, podem afirmar que el Síndic de Greuges és una institució que va consolidant el seu paper en la nostra societat, i es va veient la utilitat i la necessitat que al seu dia va motivar la seva creació.

Voldria començar comentant el tema de la divulgació de les activitats i de la possibilitat d'accés a la institució del Síndic de Greuges. El mateix Informe reflecteix l'esforç divulgatiu que enguany, és a dir, l'any passat, es va fer tant amb la presència del Síndic a diverses poblacions del país, l'edició de fulletons, i també, com a novetat de l'any passat, l'edició d'un vídeo, tot i que el mateix Síndic reconeixia que era una tirada massa curta per motius pressupostaris. Però bé, en qualsevol cas es veu, constatem la voluntat d'informar que té la institució del Síndic de Greuges a la societat respecte a les possibilitats que té d'accedir-hi.

Nosaltres des d'aquí pensem que cal potenciar aquest aspecte divulgatiu, per tal que tothom pugui conèixer les seves possibilitats d'accés a la institució. Cal potenciar la divulgació. Pensem que també cal que el mateix

Síndic potenciï la seva implantació territorial, ja sigui amb visites, com està fent fins ara, però també caldria estudiar alguna forma que es pogués crear una estructura estable descentralitzada.

Alhora, també pensem que caldria buscar la fórmula, tot respectant escrupolosament la independència institucional que té el Síndic de Greuges, que pogués col·laborar, ni que sigui com a correu o com a transmissor de queixes, amb altres tipus d'institucions, com podrien ser ajuntaments, o també, a l'hora de divulgar les seves activitats i les seves possibilitats, també sense afectar la independència, sobretot sense afectar la independència del Síndic de Greuges, amb altres institucions, com ja es va comentar el dia de la Comissió corresponent, que, per exemple, el Departament d'Ensenyament es podria encarregar de difondre el mateix vídeo divulgatiu entre els diferents centres escolars del país.

Crec que, de propostes, en podríem fer moltes; caldria estudiar-les, però, en qualsevol cas, penso que cal potenciar i fomentar el tema de la divulgació de l'existència d'aquesta institució i de les possibilitats que la ciutadania té per accedir-hi.

Pel que fa al contingut estricte de l'Informe, i per no entrar en una valoració, doncs, general que qualsevol diputat o diputada pot fer llegint-lo o que, en certa manera, el mateix síndic ens acaba de fer des d'aquesta tribuna, voldria dir que compartim perfectament la preocupació del síndic i de la seva institució i la seva insistència en tres temes fonamentals i que ens sembla que no estan prou atesos per les administracions o no prou ben atesos per les administracions.

Hi ha, per una banda, el tema dels infants; per l'altra, el tema dels immigrants, i en general, com a tema més global, la situació actual a Catalunya dels serveis socials. El mateix síndic, des d'aquesta tribuna, ara fa un moment, s'ha referit durant bona part del seu Informe a aquests tres temes; aquests temes, doncs, que ocupen una bona part..., sense treure importància a la resta de problemàtiques que reflecteix, però ocupen bona part del seu Informe i, per tant, de les seves preocupacions.

Pel que fa al tema dels infants, cal dir que l'Informe és molt exhaustiu. Hi ha moltes propostes interessants, innovadores, cosa que penso que reflecteix la dedicació que el senyor Cots ha fet a la seva nova responsabilitat com a adjunt al Síndic pels drets dels infants. Justament l'any passat es va destapar aquí a Catalunya, sobretot a l'àrea de Barcelona, una polèmica relacionada amb la infància, com va ser la dels infants magrebins sense sostre o els anomenats «nens del carrer», un tema greu que, en qualsevol cas, crec que va demostrar la improvisació institucional sobre aquest tema i un cert aïllament de les administracions públiques respecte al que passa al carrer.

A l'Informe, el síndic ens reclama, reclama de les administracions la implantació i desenvolupament dels educadors de carrer o d'algun tipus de figura de treballador social que pugui ser més proper i treballar activament, directament, a les arrels de les problemàtiques socials i en les causes que provoquen els problemes. Nosaltres compartim també aquesta preocupació, i cal esmentar que també va ser assumida i defensada per la

Regidoria de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona, una regidoria –i em permetran que ho digui amb una certa satisfacció, en tant que membre del Partit per a la Independència– que ha estat treballant i ha aconseguit consolidar, partint de zero, una àrea a l'Ajuntament de Barcelona, la capital de Catalunya, dedicada, i amb interès i amb un cert pressupost i estructura, a treballar pel respecte i la divulgació dels drets civils de totes les persones que viuen a la ciutat; una regidoria que ha tingut especial interès a col·laborar amb el Síndic de Greuges. De fet, quan es va crear l'Oficina per a la No-Discriminació, de l'Ajuntament de Barcelona, aquesta Oficina, doncs, de seguida va establir contacte amb el Síndic de Greuges –de fet, el mateix síndic hi va ser present el dia de la seva inauguració–, hi ha un contacte fluid i, és més, la mateixa seu d'aquesta Oficina per a la No-Discriminació, de l'Ajuntament de Barcelona, està molt a prop, al mateix barri de l'edifici on està la institució del Síndic de Greuges, amb una clara voluntat de col·laborar i de fer de lligam, de traspàs d'informació i de col·laboració entre les dues administracions.

També compartim amb el Síndic, pel que fa a la infància, la necessitat de donar vies d'accés als mateixos infants. Comentava el senyor Cañellas que la gran majoria –per no dir totes– de les queixes relacionades amb la infància que s'havien rebut durant aquest temps provenien de persones adultes, cosa, doncs, segurament, lògica, però que en qualsevol cas reflectia que els mateixos infants no tenen possiblement masses mitjans ni massa possibilitat de coneixement de la possibilitat que tenen, també, d'accedir al Síndic de Greuges en cas de sentir-se en alguna situació de discriminació. Per tant, és important remarcar aquest fet, que s'han de posar vies perquè els menors d'edat, els infants i els adolescents, també tinguin la seva possibilitat d'accedir al Síndic de Greuges, com globalment crec que hem de pensar també més en aquest sector de la població, ja que normalment es té bastant al marge. No només se'ls ha de reconèixer, doncs, que tenen uns drets i se'ls ha de procurar respectar en la seva integritat, sinó que també cal afavorir la seva participació social en tots els nivells.

Pel que fa a la immigració, voldria subratllar la queixa reiterada del mateix Síndic per l'actual Llei d'estrangeria, que ni l'actual reglament no acaba de posar al nivell que pensem que hauria d'estar. I també subratllo la preocupació del Síndic per la situació dels centres d'internament d'immigrants il·legals o indocumentats, que, per la informació que tinc, a Catalunya només n'hi ha un, a la Verneda, però que són centres que tenen un cert buit legal, que no garanteixen els drets de les persones retingudes o de les persones internades en aquests centres, que no són subjectes a inspeccions i que ni tan sols hi poden entrar els mitjans de comunicació. Hi ha un cert buit en aquest aspecte que pot produir una vulneració de drets de les persones que són internades a causa de la Llei d'estrangeria. Al marge de la Llei, cal garantir que aquests centres tinguin tots els drets, puguin garantir tots els drets de les persones que allotgen.

Pel que fa globalment als serveis socials, el Síndic ens torna a reclamar l'establiment clar i objectiu dels drets socials de tota la ciutadania i, alhora, el necessari mi-

llorament del finançament dels diferents nivells d'atenció i assistència social, i també –i ho acabem de sentir per la seva pròpia veu– el necessari compliment de les lleis socials ja aprovades, com per exemple la Llei de supressió de barreres arquitectòniques.

No cal, doncs, aquí, repassar tot l'Informe; només m'he limitat a subratllar alguns temes que penso que són molt importants i que el mateix Síndic reclama any rere any amb un cert èmfasi. En qualsevol cas, em permeto recomanar la lectura de tot l'Informe, almenys pels temes que a cadascú li puguin interessar, a tots els diputats i diputades d'aquesta cambra, i que cadascú en tregui les conclusions i les aplicacions pràctiques que es poden fer de les queixes que es reflecteixen i de les moltes recomanacions que el Síndic ens fa.

Per acabar, doncs, voldria manifestar que considerem que la feina del síndic i del seu equip és positiva, com no podia ser d'altra manera, però també és necessària i útil a la nostra societat. No som tan positius o tan optimistes, però, pel que fa a la receptivitat de les administracions –i especialment del Govern de la Generalitat– a les recomanacions; no tant a les queixes, que en general respon l'Administració positivament, intentant resoldre les problemàtiques puntuals, però ens agradaria saber o ens agradaria fer algun dia un balanç històric i a fons de quines són les recomanacions fetes en els diferents informes del Síndic de Greuges i quines han estat la receptivitat i les mesures que les administracions públiques, i especialment el Govern de la Generalitat, han pres per resoldre les mancances o les deficiències que el Síndic ens reflecteix en les seves recomanacions.

Només, a tall d'exemple –i parlant de la infància, ja que avui m'hi he referit durant una bona part de la meua intervenció–, recordar que en l'Informe d'aquest any ens demana que es faci un estudi específic i una planificació per tenir una visió global sobre el tema de la infància i l'adolescència a Catalunya, que ha d'anar a càrrec del Departament de Justícia, però que ha de ser una visió molt transversal i molt global; reclama que els pressupostos de la Generalitat tinguin en compte l'atenció prioritària a infants i adolescents, una mesura possiblement difícil de mesurar, de valorar, però que s'hauria de veure en els pressupostos que presenta el Govern si realment es dona prioritat, com diu la Llei, a l'atenció i protecció dels infants i adolescents; la necessitat de la redacció del Reglament regulador de la Llei 8/95, aquesta, la mateixa Llei de protecció dels infants i adolescents, una llei del 95 de la qual encara no s'han redactat tots els reglaments que es diu que s'han de redactar per encàrrec de la mateixa Llei; la manca de coneixement dels circuits de denúncia per part dels mateixos infants. Demana el Síndic que es creïn espais de participació real dels infants i adolescents..., voldria remarcar la paraula «real», perquè, d'espais de participació, crec que se'n creen i n'hi ha, però possiblement no són prou pensats per als infants i adolescents, sinó més aviat per a lluitament d'alguns polítics, d'alguns càrrecs públics o d'algunes institucions, a partir de la utilització, entre cometes, de «persones menors d'edat». Però, en qualsevol cas, cal procurar que es creïn, com diu el Síndic, espais de participació real dels infants. I també

8046

reclama el Síndic en el seu Informe, parlant d'infància, doncs –i ja ho he dit abans–, que es pugui disposar de serveis i equipaments per a infants i pares a l'entorn immediat al domicili, com a eina de suport per a un bon exercici de la paternitat, etcètera.

Moltes recomanacions que, si féssim la repassada de cadascun dels temes que tracta, se'n faria una llista molt llarga, i caldria analitzar a fons si realment la receptivitat de les institucions en general, i del Govern de la Generalitat en concret, és prou positiva.

Per acabar, voldria dir que tenim una certa tendència, a vegades...

El president

Ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Bosch i Garcia

Si em permet una última frase... A l'autocomplaença, pensar que les administracions funcionen correctament. L'informe de cada any, senyores diputades i senyors diputats, ens fa posar de peus a terra i ens recorda que potser no anem tan bé com ens pensem o com voldríem. Crec que hem de tenir en compte les seves recomanacions i fer unes institucions públiques autènticament sensibles, al servei dels ciutadans i ciutadanes d'aquest país i realment eficaces.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Joan Ridao.

El Sr. Ridao i Martín

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un any més, de conformitat amb la Llei que regula el Síndic de Greuges, ens correspon de debatre l'Informe tramès per aquesta institució al Parlament de Catalunya, corresponent a l'any 1998.

Es tracta enguany d'un exhaustiu informe, com ja s'ha demostrat amb les explicacions facilitades pel mateix síndic de Greuges en aquesta cambra, un fet que en la nostra opinió demostra la ingent tasca desenvolupada per la institució i que, pel que fa especialment al seu Informe, a la seva presentació formal i quant a la seva sistemàtica, enguany presenta també substancials variacions, tot i que no resulta alterada la part essencial, la que ens ofereix una àmplia tipologia classificada per matèries, de les queixes rebudes per la institució, que són moltes i que evidencien, una vegada més, el fet que, com diu el síndic de forma reiterada, totes les consideracions que fa en el seu Informe tenen una base empírica.

Enguany hem de destacar, en aquest apartat, la incorporació d'un nou annex a la tercera part del llibre primer, «Sobre la consulta diària», on es dona compte de les actuacions de l'estrenat Servei d'Informació al Ciutadà,

així com dels canvis incorporats per millorar les explicacions sobre el funcionament d'aquest servei.

Pel que fa a l'estadística, constatem que s'han incrementat de 76 les actuacions de la institució, un nombre encara modest, però que ens sembla que és molt positiu. També volem expressar la nostra satisfacció pel resultat del Servei d'Informació al Ciutadà, que ha permès l'obertura de la majoria d'expedients, si bé continua essent preocupant, d'alguna manera –i així ho vam traslladar al Síndic en el debat de la Comissió–, el baix percentatge, encara, d'actuacions d'ofici.

En aquest apartat també cal destacar la dada que un 76% –un 76%, ho subratllo– de les consideracions del Síndic han estat acceptades; una prova del nivell d'autoritat i d'acceptació que ha anat adquirint la institució, no només per part dels ciutadans, sinó pel conjunt d'administracions públiques.

Sobre els desplaçaments fora de la seu, seguint una pràctica ja iniciada l'any 96 de traslladar l'oficina del Síndic a diverses ciutats i comarques del país, podem parlar d'un esforçat, però encara reduït, nombre de desplaçaments. Un any més, en la mesura de les possibilitats i recursos de la institució, que no són massa, creiem que cal fer esforços en la línia d'una autèntica descentralització de la situació, més enllà d'aquesta itinerància testimonial. Una justa demanda que aquest any, en la nostra opinió, es basa en el magnífic exemple del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, que públicament s'ha mostrat favorable a la possibilitat d'obrir una subseu a Castelló i una altra a la ciutat de València.

Volem destacar, dintre de la tasca o activitat informativa del Síndic de Greuges, l'elaboració d'un vídeo divulgatiu de la institució, amb l'intent de millorar la presència i el coneixement que d'aquesta institució té la societat, i que esperem que tingui una futura difusió a través del conjunt de televisions –també les locals–, i també en el món educatiu.

I ja entrant en els punts que destaca l'Informe, i amb referència al diagnòstic que es fa sobre el tracte de l'Administració al ciutadà, ens sembla important que el Síndic posi l'accent en la necessitat de la millora de la informació sobre la tramitació de denúncies i reclamacions, així com en la urgència d'evitar les demores i retards innecessaris en la tramitació de les reclamacions per responsabilitat patrimonial, un autèntic mal endèmic de la nostra Administració.

També volem expressar la nostra coincidència amb la proposta feta pel Síndic de crear un organisme per al tractament de les dades informàtiques, un fet sensible que s'ha demostrat totalment necessari arran del procés d'externalització d'una empresa pública com el Centre Informàtic de la Generalitat, que maneja un cabal de dades tan sensibles com les policials, les de seropositius, les nòmimes de funcionaris, els historials clínics, etcètera, etcètera.

Amb relació a les polítiques d'immigració, volem públicament aplaudir el coratge del Síndic a l'hora de contradir públicament la posició manifestada pel Govern amb relació a la no-existència de buits legals per

intervenir a favor de millorar la situació dels nens i les nenes que malviuen en els carrers de les principals ciutats catalanes. I creiem molt interessant, en aquest sentit, la proposta d'elaborar un pla per als menors sense sostre.

També coincidim en la consideració, una vegada més feta pel Síndic, que el nou reglament de la Llei d'estrangeria s'ha demostrat absolutament inoperant i que cal un sistema que propiciï una immigració legal, així com una normativa reguladora dels centres d'internament.

En l'apartat de la seguretat ciutadana, volem emplaçar el Síndic a continuar endavant amb el seguiment iniciat durant l'any passat del desplegament de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, pel que fa a la coordinació amb altres cossos policials, però també pel que fa al seguiment de la presència equilibrada d'aquest cos policial en el conjunt del territori.

I, amb relació, particularment, a l'afirmació continguda en l'Informe del Síndic que les actuacions irregulars de les policies són fets excepcionals, volem recordar que, paradoxalment, enguany s'han donat alguns exponents, alguns casos com ara els fets de la Universitat Autònoma o de Cornellà, que han evidenciat algunes actuacions desproporcionades i un excés de zel i de manca de previsió i professionalitat per part d'alguns cossos policials, que, en la nostra opinió, són totalment inacceptables.

En la secció anomenada «D'ordenació del territori», volem destacar, en primer lloc, la vocació expressada pel Síndic que les administracions han de redoblar esforços per aconseguir habitatges per a les famílies de renda més baixa, i que augmentin, en conseqüència, els habitatges de promoció pública perquè aquests sectors hi puguin accedir. Aquest és un compromís recent del Govern, per cert, que caldrà avaluar l'any vinent.

L'impuls que el Síndic, en segon lloc, vol donar al foment de la rehabilitació d'edificis, especialment transcendent, aquest fet, ara que ja s'ha superat, feliçment, la psicosi sobre l'estat de conservació de les façanes generada per una successió luctuosa de víctimes.

En l'apartat relatiu al medi ambient, ens apareix un tema recurrent, un autèntic clàssic en els informes de la Sindicatura, com ara la necessitat d'una llei per regular la contaminació acústica, així com que els municipis es dotin d'una ordenança específica en matèria de soroll, una problemàtica que, com vostès coneixen, afecta de manera molt negativa el descans i la qualitat de vida de molts conciutadans nostres.

Entrant en la secció tributària, coincidim plenament amb les consideracions fetes pel Síndic pel que fa a l'exigència de més coordinació entre les administracions tributàries en la gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels tributs, així com en la necessitat de reclamar –com de forma velada ha fet avui el mateix síndic–, un cop més, el traspàs de l'Agència Tributària. Una reivindicació, hi insisteixo, que, des d'un punt de vista polític, el nostre Grup Parlamentari ja ha formulat en aquesta cambra.

Pel que fa a la situació de la sanitat, ens complau veure com el Síndic posa l'accent en les llistes d'espera dels hospitals, que considera la gran assignatura pendent de la sanitat catalana, sobretot per a pacients de la tercera edat, i que, en alguns casos, recorden situacions pròpies del Tercer Món. En aquest sentit, volem destacar la importància de la consideració que fa el Síndic sobre la necessitat de finalitzar totalment la reforma de l'atenció primària i la demanda de solucions immediates, perquè, com és obvi, la saturació dels serveis d'urgència no és culpa exclusiva dels mals hàbits dels usuaris.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.)

Sobre consum, volem posar l'accent en la contumàcia i la reiteració de l'Administració a l'hora de no complir les exigències o els suggeriments del Síndic que s'adopti una regulació sobre el dret d'admissió en els locals públics, que, per la informació que ens va facilitar el Síndic, sembla que el Departament de Governació ja ha superat, en anunciar la pròxima aprovació d'un reglament, que en aquests moments està en el tràmit d'informació pública.

En el bloc sociolaboral i de serveis socials, ens han cridat l'atenció, sobretot, els apartats destinats a les mesures d'ocupació dels treballadors minusvàlids, una reivindicació que compartim i que hem denunciat en aquest mateix Parlament, així com la recomanació que fa el Síndic sobre la necessitat d'ampliar els supòsits per poder rebre una pensió de viduïtat i d'incrementar la quantia de les pensions, una possibilitat que esperem que es faci realitat en el marc de la pròxima revisió dels pactes de Toledo.

En l'apartat dels serveis socials, convidem formalment el Síndic, des d'aquesta tribuna, a no cedir en les seves sovintejades denúncies de la progressiva involució a què estan sotmesos aquests drets, perquè el seu no-reconeixement com a autèntics drets objectius perjudica la viabilitat i la subsistència d'aquesta pota fonamental del nostre estat del benestar. I, al mateix temps, parlant de gent gran, volem demanar al Síndic que extremi al màxim les cauteles, perquè l'actual situació de manca de places de residència i de centres de dia –que constitueixen un recurs intermedi– són, encara avui, o han de ser un objectiu preferent de l'Administració, fins i tot abans de l'assoliment de la plena autonomia d'aquestes persones.

Coincidim plenament amb l'Informe en el sentit de demanar a les administracions la progressiva adaptació de la via pública, dels edificis públics i del transport a les necessitats dels minusvàlids, de les persones que presenten situacions de discapacitat. Però nosaltres afegiríem que també és necessari que es tingui en compte aquesta qüestió a l'hora de projectar «vivendes» privades, un cas per al qual en aquests moments el presupost de la Generalitat destina molt pocs recursos.

Pel que fa a la política sobre infants, celebrem particularment el fet que l'Informe posi l'accent en qüestions tan importants com ara la necessitat d'un reglament regulador de la Llei d'atenció i protecció de la infància,

8048

el control dels videojocs i el control, també, dels possibles casos de maltractaments. Afegiríem que també, en la nostra opinió, seria interessant d'evitar la profusió de contravalors com el sexisme o la violència que apareixen de manera reiterada en molts programes de televisió, fins i tot de producció pròpia, i fins i tot per part de la nostra televisió pública.

En el capítol d'ensenyament i cultura, creiem –tal com ressalta l'Informe– que les principals mancances són avui en dia les places per a alumnes de menys de tres anys. Recordem, en aquest sentit, que la magnitud del problema és tal, que el mateix conseller del ram, en el darrer debat general sobre política educativa en aquest Parlament, va haver d'assumir públicament el compromís de crear tres mil noves places. També celebrem que el Síndic aposti, entre altres qüestions, per instar i demanar al conjunt d'administracions i poders públics que agilitin els tràmits per millorar les infraestructures escolars.

Sobre l'ús del català, ens afegim a la defensa que, particularment, fa aquest any el Síndic en el seu Informe dels drets lingüístics dels ciutadans, per exemple, a l'hora de potenciar la presència del català en l'àmbit del Registre Civil.

I, finalment, en el capítol de la justícia, posem de manifest que un any més el principal motiu de queixa per part del ciutadà és la lentitud en la resolució dels litigis, que posa en relleu, un any més, la persistent manca de recursos materials i humans al servei de la justícia en aquest país.

Ens afegim també a la demanda feta pel mateix Síndic de Greuges de més coordinació entre totes les administracions per garantir mesures de prevenció dels casos de maltractaments a dones a partir del seguiment d'un instrument –probablement insuficient, però l'únic de què disposem– com ara el protocol interdepartamental impulsat per l'Institut Català de la Dona.

Finalment, i amb relació a les presons, saludem molt especialment el fet que el Síndic hagi ofert a l'Ajuntament de Barcelona i al Govern de la Generalitat els seus oficis per fer de mitjancer a l'hora d'agilitar el procés de trasllat de les presons de Barcelona. I coincidim amb les expressions i amb el tenor de l'Informe en aquest apartat en la necessitat d'aconseguir un millor i més alt nivell d'ocupació dels interns de les presons i, per tant, que puguin accedir al món del treball amb normalitat.

El vicepresident segon

Senyor diputat, hauria d'acabar.

El Sr. Ridao i Martín

Per aquests motius –i amb això acabava ja, senyor president–, tot valorant globalment de forma molt positiva aquest Informe, un any més, doncs, volem fer les consideracions al voltant d'aquest.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula la il·lustre diputada senyora Carme Tolosana.

La Sra. Tolosana i Cidón

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds faré una valoració –intentaré que sintètica i global– de l'Informe de l'actuació de l'any 98 de la institució del Síndic de Greuges.

En primer lloc, voldríem fer aquí a la cambra un reconeixement públic de la tasca de la institució lloant la seva independència de criteri i la seva sensibilitat en els temes que tracta, com ho mostren les actuacions d'ofici; per exemple, referides a l'Administració, el tractament que ha fet, l'actuació d'ofici sobre el tràfic il·legal d'immigrants o sobre les actuacions irregulars de la Guàrdia Urbana, bé sobre un habitatge digne, bé sobre les llistes d'espera, la política de les drogodependències o, en el cas dels serveis socials, sobre la gent gran que viuen sols.

Voldríem destacar també l'actuació que s'ha fet sobre el tema de la infància, fent unes visites exhaustives a tots els centres d'acolliment, tractant temes com els equipaments d'infància, el programa d'escola de família o els videojocs que inciten a la violència, i el que ha estat adés esmentat repetides vegades, la preocupació pels infants magribins al carrer o la manca de seguretat dels parcs públics, que ha estat motiu de la recerca de col·laboració d'un equip d'experts de la Universitat de Barcelona per fer un estudi que –ens ho prometen a l'Informe– serà lliurat molt aviat com un informe especial.

També un altre tema que nosaltres entenem que mostra la sensibilitat en les seves actuacions és el dret a l'educació –que s'ha fet com a actuació d'ofici– dels infants maltractats o el tractament de les dones maltractades, els trastorns penals o unes visites als centres penitenciaris.

També valorem positivament d'aquesta actuació els desplaçaments que ha fet el Síndic, que són una tímida descentralització però que, sobretot, demostren una voluntat d'acostament als ciutadans. També valorem positivament la relació amb altres institucions de garantia de dret i els esforços de divulgació que s'han fet de la seva tasca.

Pensem que l'Informe compleix els objectius que es proposa: «aportar informació per tal que el Parlament de Catalunya pugui adoptar les iniciatives que considera necessàries per garantir millor els drets dels ciutadans i fer possible un funcionament més eficaç i eficient de les administracions públiques en l'exercici de la potestat legislativa i en l'impuls de control i l'acció de Govern», com esmenta el mateix Informe. Nosaltres pensem que sí, que aquests objectius es compleixen i que l'Informe funciona com una radiografia de la societat pel que fa a dèficits o insuficiències en el funcionament de l'Administració o de les administracions públiques.

Punt 1

Hi ha una estadística reveladora, que és la classificació de les actuacions per les temàtiques que plantegen, incloent-hi queixes, actuacions d'ofici i consultes provinents del Servei d'Informació al Ciutadà. El primer lloc, l'ocupen les queixes referides al funcionament de l'Administració; el segon, el funcionament de la justícia; el tercer, la sanitat, i després, serveis socials i ensenyament es disputen els llocs següents, justament amb treball i pensions o la part tributària.

Per què diem que aquestes estadístiques són reveladores? Primer, perquè es repeteixen any rere any; vol dir que les queixes concretes, si bé en la majoria dels casos reben respostes satisfactòries..., les causes d'allò que promou que les queixes s'adrecin a aquests àmbits no deuen restar resoltes. I, per tant, nosaltres pensem que aquí això ens convida a fer una reflexió sobre els dèficits de funcionament d'allò públic, que no garanteixen els drets dels ciutadans pel que fa al procediment o bé la lentitud de la justícia, la transparència d'aquest funcionament, o la fragilitat d'un estat del benestar que en la nostra societat encara no està pas consolidat. Perquè, a més, hi ha un altre perill, que és que, quan veiem i analitzem qui són, a qui van referides les queixes, a més dels àmbits de l'Administració, veiem que són els sectors més febles de la població aquells més afectats.

Per exemple, quan parlem de les queixes vinculades a l'Administració, a més a més de la demora injustificada de les tramitacions, veiem que l'apartat d'immigració, com la lentitud en la tramitació dels visats, que permetrien el reagrupament familiar, o les característiques dels centres d'internament, o la necessària integració social de l'Administració, aquest conjunt mostra una vegada més la inadequació del marc legal existent i que són els sectors més febles de la societat els més afectats.

Igualment, en sanitat es tornen a repetir les queixes al voltant de les llistes d'espera, que afecten les persones més grans, de les quals –ja ho hem dit moltes vegades– no es posa en perill la vida, però sí la seva qualitat de vida, i això no és menyspreable.

De bell nou es parla del col·lapse cíclic dels serveis d'urgència –de què aquest Parlament també ha tractat a bastament–, vinculat a la reforma de l'atenció primària, i de la necessitat d'integrar sistemes d'informació.

Pel que fa al treball i a les pensions, es torna a parlar –com altres vegades ha succeït– de la necessària inserció laboral dels col·lectius menys afavorits, dels minusvàlids, o de les conseqüències de la sinistralitat en el treball. S'està treballant, impulsada pel sindicat de Comissions Obreres, en una iniciativa legislativa popular pel que fa a la sinistralitat en el ram de la construcció, és a dir que, realment, la vinculació de la realitat social que recull aquest Informe en situacions més generals, que no les queixes concretes, és molt alta.

Pel que fa als serveis socials, el maltractament dels infants o la necessitat de serveis d'atenció a la infància en places de zero a tres, o els tan repetits, pel que fa a ensenyament, el transport escolar, les construccions escolars; o bé, a Justícia, la problemàtica viscuda per les persones que pateixen trastorns mentals, les dones maltractades –no fa massa, en aquest Parlament, en la

comissió corresponent, vam parlar del protocol que s'havia elaborat des del Govern i vam haver de detectar greus insuficiències i inconcrecions d'aquest protocol–, o bé els temes penitenciaris referits a infraestructures, a l'atenció als malalts psiquiàtrics... Tot això a nosaltres ens fa veure que hi ha tres o quatre grans temes que ens haurien de preocupar, per la seva fonamental importància en el funcionament de la societat. És el de la informació com a primer pas de la participació i, també, de la transparència, l'eficàcia i l'eficiència de les administracions; un altre, pel que fa a la necessària garantia de drets, perquè la lentitud en el funcionament de l'Administració o de la Justícia, o la insuficiència dels serveis socials, fan que aquests drets no estiguin garantits per al conjunt de la població, i també –com dèiem abans– que això afecti sempre els col·lectius més febles, la qual cosa posa en perill la cohesió social, o potser, malauradament, hauríem de dir que pot consolidar la fractura social existent. Nosaltres pensem que aquests temes incideixen en el cor d'una societat que vol ser més democràtica i que nosaltres volem més justa i solidària.

Pensem que aquest Informe i les recomanacions contingudes ens interpel·len tots els membres d'aquesta cambra i, molt especialment, el Govern. Pensem que tenim, que tenen, sobretot, senyors membres i senyora membre del Govern, necessitat, tots plegats, de donar-hi resposta.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyora diputada. Per fixar la posició del Grup Popular, té la paraula la il·lustre diputada senyora Dolors Montserrat.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president. Il·lustres senyores i senyors diputats, un any més, i en nom del Grup Parlamentari Popular, vull expressar la nostra felicitació a l'honorable síndic senyor Cañellas, així com als síndics senyors Bartlett i senyor Cots, a tots els assessors i assessores d'àrea de personal de tota la institució, per la tasca desenvolupada dins l'any 1998, que conclou en l'Informe corresponent, que ha sigut motiu de debat els passats dies 28 i 29 d'abril en comissió. Aquest debat ha permès compartir amb el senyor síndic i els meus companys, la senyora Nadal, el senyor Vilardaga i jo mateixa, aquells suggeriments i dubtes pertinents a l'informe corresponent al 1998.

El Grup Parlamentari Popular valorem positivament l'Informe i, evidentment, li donem suport.

Enguany, volem constatar que l'Informe és una radiografia de la nostra societat, en la qual nosaltres, després de fer una lectura temàtica molt acurada, hem de manifestar que el Síndic ha posat el dit a la llaga dels principals problemes de la nostra societat catalana.

Volem fer extensiu al senyor síndic i a tot el seu equip el nostre reconeixement a la feina feta, a les múltiples actuacions portades a terme, com el Servei d'Informació al Ciutadà, els expedients de queixes i actuacions

8050

d'ofici, els desplaçaments fora de la seu, una intensa presència pública i una ferma voluntat de fer conèixer l'Informe anual a una gran varietat d'institucions, per tal de conscienciar les institucions públiques i el conjunt de la societat dels problemes i mancances que pateix la societat catalana, sempre amb una premissa clara: la premissa que aquest objectiu sigui per poder portar a terme una adequada tasca de prevenció.

Fa més de deu anys que el nostre Grup Parlamentari ve reclamant any rere any més presència de la institució en els mitjans de comunicació i en la societat. Hem avançat, i hem avançat molt. Si l'any passat parlàvem dels tríptics divulgatius, enguany tenim una novetat: el vídeo divulgatiu de la institució. El senyor síndic, en comissió, ens va comentar la possibilitat de fer-los arribar a les escoles, cosa que nosaltres valorem positivament, però la manca de recursos ho impedeix. Sols es tracta de 2 milions de pessetes. Crec que, entre tots els il·lustres diputats i diputades de la cambra, ho podem aconseguir.

Valorem positivament el grau d'acceptació de les consideracions realitzades pel Síndic, ja que, l'any 97, va ser d'un 71%; enguany parlem d'un 76%, el 31 del XII del 98. Aquest increment del 5% –potser petit, però important– és fruit d'una bona gestió de la institució del Síndic.

Dins l'Informe trobem reflexions, consideracions i conclusions que pertanyen a recomanacions fetes pel Síndic que han reeixit en el Govern i a les administracions competents, complint allò que el Síndic posava de manifest. Ens n'alegrem, pel bé de tots.

Quant a altres recomanacions repetides any rere any, encara en trobem bastantes que estan dins de l'immobilisme, la burocràcia i la manca d'agilitat en la gestió per trobar els mecanismes adients, com decrets, normes o formes legislatives per avançar en situacions punyents que encara existeixen a Catalunya.

Les administracions han avançat, per la mateixa dinàmica de les noves tècniques d'informació i les noves tècniques de comunicació. Aquesta dinàmica hauria d'empènyer, en primer lloc, el Govern i totes les administracions a avançar-nos en el temps canviant, que és una reflexió per a tots nosaltres i una aposta de futur que el mateix Síndic, en el llibre segon, ja ens refereix en els canvis de les activitats humanes: els horaris de treball, el treball de la parella, el factor temps –el factor temps de la gent gran sola–, la manca de veïnatge en els blocs de pisos, la solitud que això comporta, i l'oci, els nous reptes de risc en certs complements d'oci, entre altres, ens indiquen que el Govern, institucions i polítics –entre els quals em considero–, han de reaccionar amb urgència de previsió i prevenció dels nous reptes del present i del futur.

El senyor síndic ens alerta sobre el deficient tracte de la Generalitat envers la integració social dels immigrants, de la manca de sensibilitat i la manca de l'aplicació de modificacions normatives per part del Govern de la Generalitat. Crec que és il·lustratiu quan el Síndic parla dins l'Informe de l'actuació del Departament de Sanitat per donar atenció sanitària als immigrants que encara no estan o no es troben en regla en tota la seva

documentació, i ell mateix qualifica que, de vegades, falta un xic d'audàcia en el mateix Departament.

Jo em dirigiria al síndic per dir-li: «Vós sou prudent, però ho compartim.» Compartim la seva preocupació, que va encaminada a aconseguir més i a millorar la integració social, i, evidentment, integrar els valors de la tolerància envers la diversitat.

Hem constatat de forma positiva una millora en la informació dels destinataris del Pla de l'habitatge, però, malauradament, encara hi ha famílies afectades per les remodelacions de barris o per actuacions concretes d'Adigsa que pateixen greuges comparatius degradants i que jo mateixa vaig esmentar en el debat monogràfic de benestar social.

També comparteixo amb el Síndic la preocupació pels sorolls que pateixen moltes persones, motivats pel trànsit, obres, motors, musicals i d'altres. Vull recordar els sorolls que pateixen els veïns de Ripollet amb l'A-18 i que esdevenen malalties. Fa un any que en parlàvem en aquesta mateixa cambra, i és que el Govern actua lentament o no actua. I, mentre els diputats fem iniciatives per millorar la qualitat de vida, veiem com les nostres proposicions no de llei es converteixen en un escrit del compliment. És una queixa que adreço al Govern aquí present; sols cal recordar quantes bandes antisoroll s'han demanat en aquest Parlament i per infraestructures de recent construcció, com per exemple l'Eix Transversal.

Comparteixo la preocupació del Síndic en sanitat: els col·lapses dels serveis d'urgències d'aquest hivern passat –per cert, llargament debatut en aquesta cambra–; moltes persones grans no tenen o no reben els serveis necessaris. I fins i tot el Síndic es pregunta: «Són adequades les urgències com a tals?» Díficil resposta.

L'actuació de sanitat fins i tot ens crea dubtes. Els en poso un exemple que és verídic: les noves modalitats dels CAP, o àrees bàsiques de salut, fan que estiguin establertes en funció del nombre d'habitants de la vila o de la zona dels municipis de l'àrea. Creuen vostès que és normal que una vila de prop de nou mil cinc-cents habitants, amb un CAP i amb més de sis mil cartilles dels nou mil habitants, no tingui servei d'urgència les vint-i-quatre hores? No anem pel bon camí. On és la qualitat dels serveis públics?

A Catalunya –i faig una altra referència a la recomanació del Síndic–, l'índex d'accidents de treball és molt alt; la xifra de 151.000 accidents, el 1998, ja parla sola. La política de prevenció no és suficient, i del que es tracta és de garantir i fomentar el compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals, normativa totalment actualitzada però que el Govern no vetlla totalment pel seu compliment.

Moltes de les qüestions tractades en l'Informe afecten la gent gran. Enguany ens recorda l'honorable síndic que ens trobem dins l'Any Internacional de la Gent Gran, i aquesta circumstància hauria de ser un estímul –ens diu– per tal d'incrementar les accions per millorar el seu benestar. Doncs bé, hem començat l'Any Internacional amb el debat de benestar social per tal de conèixer quines eren i quines són les polítiques del

Punt 1

Govern envers els serveis socials, els recursos, l'atenció als minusvàlids, els discapacitats, els malalts, el suport a les famílies i a tantes i tantes persones grans que els manquen recursos i llocs d'estada i atenció per a la seva pròpia vellesa; hem aprovat resolucions, amb l'esperança de contribuir a incrementar més serveis socials. Però vostès, senyors i senyores que donen suport al Govern, vostès, una de calç i una d'arena. I és exemple verídica, perquè crec que ha d'estar a disposició de tots vostès la carta, l'acord que hem rebut de l'Ajuntament de Tiana. Un acord de Ple, en el qual ens diu que l'honorable conseller de Benestar Social, el 2 de setembre de l'any 94, es va comprometre a donar-los una subvenció per a un centre de dia, en la qual manifesta que el senyor Víctor Bayarri, a través de Ràdio Tiana, que és el director general de l'ICASS, els denega totalment aquesta subvenció. Estem indefensos. És una total indefensió. Per tant, he volgut demostrar-los que moltes vegades treballem conscients del que ens diu el mateix Síndic, però que moltes vegades queden frenades totes aquestes qüestions.

Els grups parlamentaris, al llarg de l'any, en rebem moltes, de cartes com aquestes. Què vol dir? Doncs, que el Govern no compleix el que promet. I crec que seria una bona idea que tots nosaltres féssim arribar aquestes cartes, fins i tot al mateix Síndic, i conèixer, al cap de l'any –seria interessant–, quin és el seu paper en el proper informe. Perquè, és clar, avui per avui ens hem de queixar de molts ajuntaments que encara no donen la informació que és requerida pels veïns o pels regidors a l'oposició, legítims representants del poble. I això és inadmissible. Crec que l'actuació de la Direcció General de l'Administració Local és tova, no és ferma. Però bé, aquells ajuntaments que compleixen en quasi tot i es veuen indefensos davant d'actuacions com descriu la carta de Tiana, davant el Govern de la Generalitat, qui els defensa? El Parlament? Doncs, llavors els he de dir: senyores i senyors del Govern, compleixen.

Vostès, en molts casos, compleixen tard i malament. Vull recordar-los l'Informe Jaume Bofill i la nostra intervenció en el debat de benestar social, així com, a més, l'Informe del Síndic també ho ratifica. El Govern de Catalunya no té política de família; exemple tret de l'Informe del Síndic: pel que fa a l'ensenyament universitari, el Síndic els retreu a vostès el seu accés restrictiu que s'ha fet per atorgar l'exempció de matrícula als integrants de famílies nombroses i la manca d'exempció per als estudiants de formació professional que han obtingut resultats excel·lents en els estudis previs a l'accés a la universitat, i la manca de places a les escoles bressol de zero a tres anys. De política de família, vostès, ni idea. A qui volen protegir? A les famílies amb fills o a les famílies sense fills? I amb quants fills? Perquè, si han d'especular fins i tot amb possibilitar o no els estudis dels fills, Déu n'hi do! Ja em diran on són les mesures de protecció de la família. Nosaltres no les sabem trobar, si no fos per algunes que hem hagut d'incorporar el Partit Popular.

El Síndic demana més coordinació en la gestió i recaptació dels impostos. Fins i tot reivindica, fent costat al Govern de Convergència i Unió, aconseguir el traspass de l'Agència Tributària. Però, pel que sembla, d'instar

a desplegar la capacitat normativa del tram autòmic de l'IRPF per ajudar mesures de protecció a la família, no hi ha constància. Any rere any, el Síndic ha de denunciar que no s'ha produït el desenvolupament reglamentari de la Llei 8/1995, d'atenció i protecció a la infància i a l'adolescència, exposat fins i tot clarament en la pàgina 31237 de l'Informe.

Parlem d'un reglament i parlem de la Llei del 95. Han passat quatre anys. Són vostès, senyores i senyors del Govern, conscients de les conseqüències que suposa la manca d'aquest reglament? Tots aquests videojocs, aquestes joguines que circulen i que sols serveixen per torturar i incrementar violències i d'altres amb contingut pornogràfic, no fan res més que vulnerar els drets dels infants. El dissabte llegia en un diari que més d'un centenar de menors en situació de desemparament no poden accedir a centres d'acollida –ho denunciava la Fedaia– i que, a la vegada, els reclama a vostès, al Govern, més recursos per a inversió, per atendre la demanda de menors en situació de risc. Segons dades del mes de febrer, de la Direcció General d'Atenció a la Infància, es detecta que 123 menors estan en llista d'espera i prop de 3.200 expedients estan en espera de ser analitzats. Nosaltres ens preguntem: vostès volen preservar els drets dels nens i joves que pateixen maltractament, abusos, o perquè la família renuncia a la custòdia, donat que el seu comportament és conflictiu? Doncs, sincerament, no ho veiem. Estem molt lluny encara de vetllar-hi.

I, d'altra banda, vull recordar-los el Pla interdepartamental de majors de divuit anys, que ens sembla una aposta política positiva, però vostès estan en la fase del desenvolupament. Cal que tots hi prestem molta atenció, com serà i quants recursos hi destinarà, per tal que aquest Pla sigui efectiu a l'hora d'oferir un ampli ventall de recursos laborals i residencials al major nombre de nois i noies possible, que arribin a la majoria d'edat sota la tutela de l'Administració, per tal que no quedin desemparats.

I no voldria acabar sense fer esment de la càrrega que pateixen els professors d'ensenyament secundari en aquests moments. L'escola és la continuació de la família...

El vicepresident segon

Senyora diputada, ha d'anar acabant.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, ja estic, senyor president. Sense política de família, anirem tots malvivint. No tot és sincer, no tot és veritat, ni tot és mentida; però el cert és que hem de vetllar pel dret dels infants.

El Grup Popular som optimistes en el treball i recomanacions de la institució del Síndic de Greuges, útils per a tots nosaltres, i restem pessimistes en l'acció del Govern, davant les queixes dels ciutadans.

Moltes gràcies.

8052

El vicepresident segon

Gràcies, senyora diputada. Pel Grup Socialista, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Martí Sans.

El Sr. Sans i Pairutó

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, des del Grup Socialista, manifestar la nostra satisfacció pel treball portat a terme pel síndic i el seu equip, que respon a un treball ben programat, tant en el fons com en la forma, amb uns resultats objectivables satisfactoris i que creiem nosaltres que serveixen per fer una reflexió en aquest Parlament, i fora d'aquest Parlament a qui toqui, perquè cada dia afinem més en el coneixement i l'acostament a la realitat, perquè el treball que es faci aquí dintre sigui un treball que permeti solucionar els conflictes pendents.

Els objectius que s'han dit d'agilitar presència social i prevenció, ens sembla que són tota una mostra de la voluntat i capacitat de treball. La voluntat de tenir més presència a la societat es va plasmant, any rere any, en visites a llocs determinats –aquest any, han estat cinc de nous–, amb la confecció d'un vídeo i millorant el sistema de recepció de les queixes –3.991 actuacions i amb una acceptació que ratlla, s'acosta al 80%, és un bon nivell d'acceptació.

No voldria passar aquesta intervenció sense fer una referència que l'any passat es celebrava el cinquanta aniversari dels drets humans, drets humans que en aquests moments estan vulnerats d'una manera sistemàtica i cruel als Balcans. També saludar totes les iniciatives que des de la Sindicatura es porten de connexió, de treball, de col·laboració amb altres *ombudsmen*. Però jo penso que, des del punt de vista pedagògic i en funció del que acabo de dir fa un moment, molt important la iniciativa de cooperació institucional amb les institucions d'*ombudsmen* de Bòsnia-Hercegovina, on hi havien representants serbis, croats i musulmans; això, en aquests moments, té un valor simbòlic incalculable.

De la intervenció, de l'explicació del Síndic a la Comissió i en aquest Parlament, he volgut fer un esforç de síntesi i treure'n un missatge; un missatge curt, però profund. Ens ve a dir, a partir de l'observació i del coneixement de la realitat que li ha tocat viure en el darrer any, o en els darrers anys, ens ve a dir: «S'esforcin, facin un salt qualitatiu perquè les lleis s'adaptin i responguin a la realitat de la vida quotidiana, perquè només d'aquesta manera es poden donar solucions a aquests problemes que encara ens queden pendents.» Jo, senyores diputades i senyors diputats, amb tota la humilitat que vulguin, he fet un esforç i n'he tret aquest missatge central i fonamental: lleis que responguin a la realitat. I per això has d'estar contínuament al costat de la realitat, observar-la, estar atent i, sobretot, ésser molt àgil, perquè tenim situacions, en aquests moments, on la realitat canvia molt de pressa. El camp de la immigració, per exemple, és un cas clar. La situació dels nens de la zona de Barcelona que estaven sense pares era una situació totalment imprevista, perquè no s'havia viscut i semblava que aquí no podia passar mai, i passa. Hem d'estar atents; si no la podem preveure, que

seria l'objectiu principal, responguem ràpidament per evitar que això es converteixi en un mal pitjor.

Amb el quart d'hora que tenim, tampoc serà fàcil tocar tots els temes. En tot cas, el que sí que els he de dir és que, des de l'acceptació del treball, tampoc seré, allò, excessivament complaent. I si en algun aspecte penso que s'han de fer reflexions en veu alta, amb la voluntat de superar o millorar algunes coses, també les diré. I repeteixo el que vaig dir a la Comissió: tinc la sort –o no sé si la sort– d'haver estat en el món municipal i en el món parlamentari; per tant, un cert coneixement de la realitat, en alguns aspectes el tinc, a partir del treball diari i de les situacions de conflicte que es produeixen diàriament. Potser això em fa tenir una visió menys idíl·lica d'algunes coses, més realista potser de la realitat que m'ha tocat viure, però, en tot cas, tremendament respectuosa amb tot el que s'ha de ser respectuós.

El percentatge més alt de queixes fa referència a l'Administració. I això té una explicació lògica: l'Administració, sigui l'autònoma o local, és la que dona resposta directa o semidirecta a les necessitats dels ciutadans. Per tant, els ciutadans, sobretot a l'Administració local, s'hi acosten més, perquè la tenen més directa –és la que viuen el dia a dia–, i també l'accés és més fàcil. Per tant, aquí hi ha una lògica aclaparadora, que el que no seria lògic seria que passés el contrari.

Molta incidència en la seguretat vial, des del punt de vista dels criteris del dret a la vida i a la integritat física. Totalment d'acord. És un dels punts que tenim on, d'una manera totalment innecessària, la gent perd la vida o es lesiona d'una manera gravíssima en moltíssimes ocasions. Podríem dir que tot això es solucionaria amb un comportament cívic, amb un comportament assenyat, respectant el que s'ha de respectar, però també sabem –i tornem a allò de la realitat– que això no passa sempre. Per tant, estem d'acord que s'han de fer esforços i les administracions han de fer esforços a millorar tot el que sigui millorable en aquest sentit; a posar-hi recursos, però també a fer funcionar –i a això el Síndic hi feia, en el seu Informe, referència– els processos sancionadors, processos sancionadors que són excessivament enfarfegosos perquè es puguin complir quasi sempre al peu de la lletra. I això lesiona els drets dels ciutadans, que tenen tot el dret que els procediments es compleixin. Però també dificulta a les administracions el compliment del que han de complir, perquè moltes vegades els terminis, la picaresca, l'enfarfegament administratiu no ho permeten. Per tant, entenc que s'hauran de fer esforços per fer lleis i normes que siguin més àgils, que siguin justes, però que possibiliten a tots, uns i altres, la defensa d'allò que els toca defensar, cada u en el seu lloc.

Faré una referència a les notificacions edictals, que són una conseqüència d'això. Segurament que pel procediment normal és impossible fer notificacions d'acord amb la normativa de tots els processos de totes les sancions que es posen. Llavors, es fa servir un recurs que és legítim, però que és veritat, d'acord amb l'Informe del Síndic, que diu: «Sí, sí, les notificacions edictals estan previstes, per tant, es poden fer, però tots sabem –i els administradors també– que la gent no va cada dia

a llegir el *Butlletí Oficial de la Província*.» Per tant, és, entre cometes, una «trampa legal». Això s'hauria de poder suprimir, aquestes històries. S'haurien de garantir millor els drets i els deures dels uns i els altres, i aquí és on hi ha una part important de l'activitat parlamentària.

El dret a la informació. En vàrem parlar. Realment, jo crec que generalment hi ha voluntat d'informar. Són els casos que són; són els que són, i s'han d'eradicar. Però vull fer una advertència: en els ajuntaments petits, a vegades, informar no és un problema de voluntat política, sinó un problema d'infraestructura. L'ajuntament de mil habitants, amb un secretari i una administrativa, si realment hi ha molta pressió, ho tenen molt difícil. La realitat és la realitat, ens agradi o no ens agradi.

Quant a les policies locals i autonòmiques, també queixes sobre les places d'inspector i el règim disciplinari dels Mossos d'Esquadra, que s'ha corregit; per tant, res a dir en aquest sentit. Tothom fa un règim disciplinari amb la millor voluntat possible i, quan veu que hi ha una cosa que no funciona, es retoca i ja està, no passa res.

Quant a les places d'inspector, totalment d'acord. S'han de fer obertes i sovint es fan tancades. Però també hi ha una explicació: quan des d'un ajuntament s'agafa una policia local, tingui la graduació que tingui, si ja ve d'un altre cos de policia local, té les pràctiques fetes, i si no, quan n'agafen de nous, són nou mesos a l'Escola de Policia que l'ajuntament paga i que no té el servei. Per tant, són situacions d'aquelles que els que estan en ajuntaments, suposo que tothom les ha viscudes, i com a mínim em donaran part de la raó en aquest tema.

Senyores i senyors diputats, hauré d'anar de pressa, perquè o jo m'estenc massa o el temps passa rapidísimament.

Quant a la immigració, totalment d'acord amb l'Informe. Els controls dels fluxos migratoris depenen de l'Estat: polítiques d'habitatge, sanitat, ensenyament, Administració autonòmica i Administració local... Aquí és allà on el Síndic fa una referència contundent: fins a quin límit de desigualtats es pot mantenir una certa cohesió social? I aquesta és la pregunta, i a això se li ha de donar resposta. Perquè el tema de la immigració no baixarà, anirà a més. Tots hi estem preocupats, però hi hem d'estar preocupats des de l'aportació de recursos, des de la racionalitat, des de la voluntat d'integració i des de l'exigència de compliment de la llei també. També, perquè a vegades això tampoc, d'aquesta banda, es compleix, i també s'ha d'exigir.

Diferències culturals, religioses i racials... Me'n deixin dir una sobre la realitat: el tema dels enterraments dels ciutadans i ciutadanes musulmans. En aquests moments, estan demanant, legítimament, cementiris musulmans; però és que la seva manera d'enterrar la gent no respon a les normes sanitàries d'aquest país. Alguna cosa hem de fer! –alguna cosa hem de fer! Dir de seguida que sí perquè sí i no respondre a les normes sanitàries no es pot fer. Per tant, vostès han de dir: «Siguem creatius», però, en tot cas, ho repeteixo, esforços

de creativitat, responsabilitat i agilitat, se n'exigiran cada vegada més.

Seguretat ciutadana –que és un tema que saben que jo hi tinc una certa dèria. Em sembla bé el que proposa: quan hi ha alguna situació on no es respecta totalment la seguretat..., que es respecta en un percentatge altíssim –policia local i Mossos d'Esquadra–; que quedi clar això: es respecta en un percentatge altíssim. Però són situacions difícils, són situacions dures, no són situacions de jocs de dòmino, són situacions complicades... Aleshores, reforçament de la cadena de comandaments, rotació... –penso que això, si no es fa, es pot fer–, i, des del respecte democràtic, total i absolut, als ciutadans, també s'ha de protegir, des del respecte democràtic, l'actuació, les actuacions ben fetes, correctes, dels policies locals i autonòmics, que a vegades tenen denúncies que no són justes. També s'ha de dir. No anem només a una part de la qüestió, perquè, si no, no solucionem el problema.

Jo els diré una cosa. Per la meua funció, he estat –perquè he tingut voluntat d'estar-hi– en alguna detenció. No és un joc de nens. No són situacions normals. Són situacions complicades, difícils i duríssimes. I es manté el respecte a la normativa democràtica en un tant per cent importantíssim, altíssim, de casos. Bon senyal de salut democràtica d'un país, bon senyal de funcionament dels cossos i forces de seguretat, tant locals, com autonòmics, com estatals; bon senyal –bon senyal. Eradicuem, perseguim, castiguem allò que encara no funciona, però sàpiguen que en aquests moments..., ja els ho dic, que es pot estar tranquil en aquest sentit.

Quant a habitatges, el problema que la gent amb menys capacitat adquisitiva ho té més difícil.

I, quant a serveis socials, preocupació per la gent gran; molt important l'assistència a domicili; molt important en sanitat el desplegament ja total del mapa sanitari, de la reforma sanitària, perquè..., un exemple els en donaré, senyores diputades, senyors diputats: a Figueres, capital de l'Alt Empordà, l'hospital comarcal, en l'última epidèmia de grip, va tenir tants casos d'urgència com l'hospital Trueta, de Girona, que té un volum de capacitat molt més gran. Possiblement, quan s'acabi la reforma sanitària a la comarca es farà decontenció en aquest sentit.

Que els discapacitats físics han de tenir accés a l'Administració i complir els percentatges de places; que s'ha de promoure més la mobilitat –s'hi està treballant molt, però s'ha de promoure més–, tot això hi estem d'acord.

En tant que aquest any és l'Any Internacional de la Gent Gran, jo, en serveis socials, diria una cosa, i sense voler ser excessivament dur, però és que –m'ho deixin dir– jo optaria per menys «parafernàlia», menys protocol, més eficàcia, més treball, més rigor, més serietat.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Sobre infància, demanar un estudi sobre l'estat de la infància a Catalunya, tota, em sembla una bona idea. I em sembla que des del Departament –crec que és el de Justícia– haurien de ser receptius en aquest tema. Que els pares fan més de tutors per als infants que no pas

8054

ells mateixos, té una certa lògica. I saludar positivament que l'actuació d'ofici que varen prendre sobre els abusos sexuals dels infants hagi conclòs amb un protocol judicial pel tractament dels infants abusats sexualment, i així s'evita la doble victimització.

Senyores diputades, senyors diputats, se m'acaba el temps, no he pogut tocar tots els temes que creia que havia de tocar, però els de dir que –i repetir la manera en què he començat– hem entès el missatge: ens diuen que fem un salt qualitatiu, que promoguem lleis que permetin que alguna de les coses que han passat ja no tornin..., i en sortiran d'altres, segurament, més sibil·lines, més sofisticades i potser amb menor importància. Per això hem de treballar, per això estem tots aquí, cadascú des de la seva perspectiva. I, ho repeteixo, agrair, saludar la positivitat d'aquest Informe, que ens permet també a tots...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Sans i Pairutó

Sí, senyor president, acabo. Ens permet a tots centrar, d'una manera més eficaç, el nostre futur treball.

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula el diputat senyor Pere Lladó.

El Sr. Lladó i Isàbal

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, els meus primers mots des d'aquesta tribuna els vull dedicar a qui fou fins fa un any presidenta de la Comissió del Síndic de Greuges, la diputada, companya i amiga senyora Carme Vidal, una dona fràgil, però amb un gran cor i que, malauradament, em va tocar substituir en aquest Parlament; una intel·lectual, la Carme, d'una gran qualitat humana i professional.

En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, valorem molt positivament el treball que fan el síndic, els dos adjunts i llurs col·laboradors. Quan hom, per primera vegada, com és el meu cas, rep els volums que conformen l'Informe del Síndic de Greuges, la veritat és que s'espanta una mica; són uns volums d'uns lloms molt gruixuts i atapeïts d'informació. Però, a mesura que els vas llegint, et porten a tota una sèrie de reflexions que et fan meditar i, a la vegada, t'adones de la importància i la servitud que ha de tenir per a aquest Parlament i els seus diputats, atès que es fan un munt d'observacions que afecten totes les administracions, però que tenen un punt en comú: la defensa dels ciutadans, i si m'ho permeten, per dir-ho així, la defensa dels ciutadans més desvalguts, d'aquells ciutadans que a vegades tenen dificultats per poder anar en primera velocitat.

És un informe molt complet, detallista, que va des de l'exposició del fet, les gestions que s'han desenvolupat

a l'entorn d'aquest fet, l'anàlisi acurada, i finalment, el resultat. Cal felicitar el Síndic per la seva independència de criteri, i cal destacar el compromís que pren en totes les actuacions que porta a terme. S'ha de tenir molt present tot això, perquè les seves consideracions estan basades en l'experiència dels fets.

De l'Informe del Síndic, se'n desprèn que la institució cada vegada és més coneguda. S'han tramitat 3.921 expedients, 76 més que l'any anterior. Cal valorar també el Servei d'Informació al Ciutadà, que per via telefònica ha rebut el major nombre de queixes, la qual cosa indica que, com més facilitats tenen els ciutadans per arribar al Síndic, més ús fan d'aquests mecanismes que ho possibiliten.

El 31 de desembre la institució havia resolt 2.030 expedients, la qual cosa diu molt en favor de l'eficàcia del Síndic. Si tenim present que el percentatge d'acceptació de les consideracions era el 31 de desembre del 76%, només el podem felicitar.

El nostre Grup valora també les actuacions d'ofici que s'han fet, perquè, preferentment, afecten els grups més vulnerables de la societat, ja siguin els infants o la gent gran.

En aquesta tasca de divulgació de la figura del Síndic, són molt interessants els desplaçaments que ha fet l'oficina per tot Catalunya. La seva presència a ciutats com Manresa, Viella, Puigcerdà, Gandesa o Figueres ha provocat que les demandes al Síndic es multipliquessin. Aquest apropament cap al ciutadà –enguany el Síndic ja ha visitat Balaguer i Falset– és una bona iniciativa. Aquesta descentralització és molt positiva, i de les comarques es valora moltíssim.

Aquest coneixement del Síndic pot millorar encara més amb l'edició del vídeo que s'ha fet recentment. Seria bo fer-lo arribar al màxim nombre de col·lectius, i fins i tot a les escoles. Les generacions del futur de casa nostra han de conèixer aquest paper que protagonitza el Síndic de Greuges en la defensa dels interessos dels ciutadans del nostre país.

Des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió pensem que ningú no es pot sentir ferit per les observacions de l'Informe, i menys quan totes elles traspuen independència, la qual cosa fa que les coses afectin el món universitari, judicial, autonòmic, local o central.

La tasca del Síndic no és fàcil. El proppassat dimarts, dia 20 d'abril, quan escoltàvem en aquest mateix Parlament les dificultats que tenen els *ombudsmen* de Bòsnia-Herzegovina, vam valorar molt la presència internacional del nostre Síndic. Formar part del Comitè Directiu Europeu, la Federació Iberoamericana o l'Institut Internacional dels Ombudsmen té una significació molt especial, i més si tenim en compte que la presència del Síndic en aquests organismes ajuda a la difusió de Catalunya arreu del món.

A continuació faré una anàlisi de diferents aspectes de l'Informe. En pocs minuts és gairebé impossible, però sí que el nostre Grup vol fer una sèrie de reflexions en veu alta.

Fa un any, la majoria de diputats i diputades que intervingueren en aquest debat reconeixien i valoraven molt

positivament la reintroducció del llibre segon, que tractava d'un tema tan punyent com el de l'exclusió social. Enguany, el llibre segon és un monogràfic sobre les motos aquàtiques i la seva perillositat, o, dit en altres paraules, dels perills que suposen aquestes màquines si se'n fa un ús deficient. De ben segur que aquesta problemàtica no hauria sorgit temps enrere, però la millora del nivell de vida ens ha portat a canvis com el que ara ens ocupa o d'altres, com l'aparició de les motos de neu o la telefonia mòbil, etcètera. A Salou, la mort d'una nena anglesa, víctima d'un accident causat per una moto aquàtica, va provocar un crit d'alerta semblant al que hem viscut recentment als atacs de gossos d'unes determinades races a nens.

L'aparició d'aquestes noves formes d'esbarjo provoca riscos que, evidentment, abans no existien. És bo que el Síndic s'avanci i s'hi refereixi en el seu Informe, perquè les administracions competents redactin una normativa i la facin complir. Els balisaments pels quals transcorren aquests vehicles flotants s'han d'estendre al màxim a les platges i han de ser respectats, i si es produeixen accidents com el de Salou no és per culpa de la moto aquàtica, sinó del mal ús que algun imprudent en fa.

Fa un any, la portaveu del nostre Grup i avui presidenta de la Comissió del Síndic de Greuges, la senyora Rosa Bruguera, es lamentava de la manca de respecte envers el català, i tenia esperances que l'Informe del Síndic de l'any 97 fos el darrer en què es parlés del menyspreu del català per part d'alguna administració. Malauradament, això no ha estat així, i el Síndic ens recorda que els ciutadans que ho demanen tenen tot el dret a rebre una certificació literal del contingut del Registre Civil en català.

Estem d'acord que les administracions no han d'estar al servei de la defensa dels drets abstractes d'una llengua, sinó dels drets concrets dels ciutadans a utilitzar-la. Els mitjans tècnics de què avui disposa la nostra societat haurien d'afavorir que un assentament, per exemple, es pogués traduir simultàniament al català, i més quan ens trobem a les mateixes portes del segle XXI.

Una part important de l'Informe del Síndic i el seu equip, la dediquen a la immigració. És un tema complex, que necessita consens polític, social, i una societat cohesionada. És evident que l'Administració ha d'aprovar polítiques que dificultin la proliferació de xarxes de tràfic il·legal d'immigrants. Cal una tramitació àgil i ràpida de tots els processos de sol·licituds de visats. Un dels grans reptes d'aquest final i inici de segle serà aquesta allau de gent que ens arriba del Magreb i del centre d'Àfrica; ens hi haurem d'adaptar i donar-hi resposta.

En la Comissió de la proppassada setmana, senyors diputats, senyores diputades, aquest portaveu explicava com a Catalunya hi ha ciutats com Banyoles que, amb quinze mil habitants, té una població gambiana i senegalesa de gairebé el 10%, i no hi ha cap problema de convivència, gràcies a la cohesió social.

És evident que el Govern central haurà de dotar de més mitjans les seves ambaixades i consolats, per tal que

l'immigrant pugui tenir visat, amb l'objectiu de gaudir de la targeta de treball i poder legalitzar la seva presència. Hauran, certament, d'adaptar-se a la nova situació que els toca viure.

El Síndic de Greuges fa referència també als nens magribins, que viuen als carrers de Barcelona o de la seva perifèria. S'ha articulat ja una acció conjunta, i no és fàcil trobar mecanismes, fórmules o recursos per solucionar aquesta situació dels molts adolescents immigrants indocumentats, però l'acció conjunta dels departaments de Justícia i Governació de la Generalitat de Catalunya, la Delegació del Govern central, els ajuntaments de Barcelona i Santa Coloma de Gramenet i la Fiscalia ens pot fer albirar el futur amb una mica més d'optimisme.

Fa uns mesos, diputats gironins de la Comissió de Política Social van visitar el centre Misericòrdia, de Girona, i els mateixos educadors ens plantejaven les dificultats que tenen a l'hora de tractar aquests menors en els centres d'acolliment.

L'Informe del Síndic valora molt positivament els plans d'habitatge de la Generalitat, que han servit perquè gent jove amb rendes mitjanes poguessin independitzar-se dels pares, però també és cert que encara no n'hi ha prou i que ara el problema es centra en la gent que té molts pocs recursos. Aquestes persones no poden estar excloses del progrés social, i, malgrat que és un tema complicat, cal fer esforços per intentar resoldre-ho. Ens consta que el Govern de la Generalitat ja treballa en aquest sentit.

En l'apartat dedicat al medi ambient, el Síndic fa una anàlisi molt interessant de la contaminació acústica, i és partidari que es reguli per llei. Demana que els ajuntaments es dotin d'una ordenança específica en matèria de sorolls i vibracions. Alguns ajuntaments ja la tenen, aquesta ordenança, però els ajuntaments mitjans, sobretot, tenen problemes per fer-la complir, i és una qüestió preocupant que les administracions s'han d'agafar molt seriosament.

La setmana passada, sense anar més lluny, en un programa matinal de ràdio, una senyora es queixava de les fresses d'algunes motos, i el programa debatia a l'entorn de l'agressivitat; a aquella oïdora no hi havia res que la posés tan agressiva com aquella fressa dels tubs d'escapament d'algunes motos del seu poble. De ben segur que els indrets turístics són els que més problemes tenen en aquest sentit, amb les terrasses dels bars, les discoteques, etcètera. Cal conjugar els dos drets: el de la llibertat d'empresa i el del ciutadà que demana poder descansar les nits d'estiu dins de casa seva.

La tasca de l'adjunt del Síndic que s'encarrega de vetllar pels interessos dels infants és molt interessant. Reconeix que l'ensenyament dels nens que es troben hospitalitzats ha millorat molt i afirma que funciona prou bé, de la qual cosa ens podem sentir satisfets.

Fa referència també a la violència escolar, i això sí que de debò ens ha de preocupar, i més quan fa pocs dies hem vist per la televisió el que ha passat a Colorado. Molts sectors socials pretenen que l'escola ho solucioni tot, i això és impossible. Massa vegades sentim que una

8056

manca de respecte d'un adolescent, un comportament incívic o un abús en la seguretat vial és per culpa de l'escola o dels mestres, i això, senyores diputades, senyors diputats, no és just. En la majoria d'ocasions, un comportament d'aquestes característiques té l'origen en el si de la mateixa família.

Una societat del benestar com la nostra no pot ser conformista, i hem d'aspirar al màxim. No ens podem conformar amb l'avaluació del problema, sense donar-li resposta.

El Síndic insisteix que no s'abusi de l'expulsió dels nens conflictius dels centres escolars, i no li manca raó: un nen conflictiu —no hi ha dubte— és més perillós al carrer que en una aula de qualsevol escola de casa nostra.

Valora el Síndic molt positivament el Pla interdepartamental de majors de divuit anys, de la Direcció General d'Atenció a la Infància. Aquest Pla ha significat un pas endavant molt important per a l'efectivitat del sistema de protecció vigent. El Departament de Justícia està treballant de valent per tots aquests nois i noies que arriben a la majoria d'edat sota tutela de l'Administració, car s'esmercen recursos perquè aquest jovent no resti desemparat i tingui un ventall de possibilitats de recursos laborals i residencials.

Pocs ciutadans dels que anomenem «de la tercera edat» s'han dirigit al Síndic. Malgrat tot, s'hi refereix, i compartim des del nostre Grup Parlamentari algunes consideracions que s'apunten.

S'ha de fer un esforç per potenciar els recursos en el Servei d'ajut a domicili per a la gent gran. En la línia de l'Informe del 97, que va posar un especial èmfasi en la lluita contra l'exclusió social, valorem molt positivament que els serveis socials de les diferents administracions hagin fet un esforç per ampliar les alternatives de reinserció.

Encara, però, hi ha camps en què cal treballar més, com és el cas de les persones que pateixen malalties mentals. Estem d'acord que les residències per a la gent gran, i més quan enguany celebrem l'Any Internacional de la Gent Gran, han de ser el darrer recurs. Hem d'insistir en el Servei d'atenció a domicili, en els habitatges tutelats, en els habitatges de promoció social..., compartim el criteri del Síndic en aquest sentit.

El Síndic ha rebut 133 queixes i més d'un centenar de consultes en matèria tributària, tot fent referència als tres nivells d'Administració: el Govern central, la Ge-

neralitat i els ajuntaments. Cal la màxima coordinació entre les administracions que intervenen en el procediment de gestió, recaptació i inspecció tributària. Cada vegada es fan més convenis de col·laboració de delegació. Molts ajuntaments petits no tenen capacitat per fer la pròpia recaptació i la deleguen als consells comarcals o a les diputacions. És bo que en tota aquesta gestió, que a vegades és complexa, no es lesionin els interessos dels contribuents.

El Síndic fa una recomanació que el nostre Grup, que dona suport al Govern, valora molt positivament, en el sentit de reclamar el traspàs de l'Agència Tributària a Catalunya. Aquest podria ser un pas molt interessant i que afavoriria la proximitat del contribuent a l'Administració i seria l'aplicació lògica de les competències de la Generalitat en matèria fiscal i tributària. No és només un tema de reivindicació política —que, efectivament, ho és—, sinó, com diu el Síndic, una exigència d'eficàcia i d'eficiència.

El Síndic fa una valoració positiva de l'assistència sanitària a les presons; és una dada que cal tenir present, perquè el tema no és fàcil. Insisteix també el Síndic —i acabo— en la creació d'un establiment psiquiàtric penitenciari.

En definitiva, tota una sèrie d'observacions que el Síndic de Greuges ens fa perquè les tinguem presents. L'Informe que avui ens ha presentat és un treball seriós, rigorós, crític i independent, a favor del més desvalgut...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Lladó i Isàbal

...tant de bo que el senyor Cañellas pugui continuar aquest servei al país.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Acabades les intervencions, s'aixeca la sessió. D'aquí a cinc minuts iniciarem el Ple ordinari —d'aquí a cinc minuts.

La sessió s'aixeca a les dotze del migdia i dos minuts.